

## Trefwoordenindex De Bouwbrief

bijgewerkt tot en met Bouwbrief 199

Deze trefwoordenindex bestaat uit een aantal rubrieken, gerangschikt naar instrumentengroepen en enkele onderwerpen van algemene aard. De instrumentengroepen zijn op praktische gronden gekozen. Sommige grote rubrieken zijn voor de overzichtelijkheid onderverdeeld in subrubrieken. Enige overlap bij de onderwerpen is onvermijdelijk: wie bijvoorbeeld informatie zoekt over het maken van een klavier voor een klavecimbel, kan ook bij de orgelbouwartikelen nuttige aanwijzingen vinden en moet niet vergeten bij de rubriek 'materialen en technieken' te kijken.

Voor een aantal instrumentengroepen is een overzicht gemaakt waarin de meest informatieve en relevante artikelen die tot op dat moment zijn verschenen over die instrumenten kort zijn beschreven. Deze overzichten zijn steeds vermeld aan het begin van de betreffende rubrieken.

Bij de trefwoorden wordt verwezen naar de nummers van de Bouwbrief, auteurs en titels worden hier niet genoemd. In het overzicht zijn geen besprekingen van tijdschriften, en slechts enkele van boeken opgenomen.

Series: sommige artikelen betreffen een samenhangende serie, bijv. 118-120 wil zeggen dat de serie loopt van Bouwbrief nr. 118 tot en met 120. Series van bouwverslagen zijn bovendien onderstreept.

Een 'R' achter een nummer wil zeggen dat dit een reactie, rectificatie of aanvulling betreft op een artikel in de daarvoor aangegeven Bouwbrief. Een 'H' geeft aan dat dit gaat om een herhaling van een eerder in De Bouwbrief gepubliceerd artikel.

Bij het opstellen van deze trefwoordenindex is niet gekeken naar de kwalitatieve inhoud van de artikelen waarnaar wordt verwezen. Er kan verder geen garantie worden gegeven dat de index volledig of ook geheel foutloos is. Vragen en opmerkingen kunnen worden gericht aan de redactie van de Bouwbrief.

- Dvd-rom met Bouwbrieven 1 t/m 160, register en inhoudsopgave. Pdf-bestanden . Bouwleden € 20; derden € 25.

- Dvd-rom Bouwbrieven 134 t/m 179, register en inhoudsopgave. Pdf-bestanden Bouwleden € 10; derden € 12. Klik voor prijzen en bestelinformatie op: [www.bouwerskontakt.nl/publicaties.php](http://www.bouwerskontakt.nl/publicaties.php)

---

### Huisorgels, positieven en portatieven

#### - algemeen, ontwerpen

- over de bouwgroep Orgels: 197
- overzicht Bouwbriefartikelen over orgels: 162, 166, 168, 170, 171
- portatief: 40, 43, 118-120, 164
- tafelpositief: 100, 103
- huisorgelbouw: ontwerpen, materialen: 47-48, 49, 54, 94, 121, 125, 140, 147, 150, 152-153, 158, 165, 171, 182, 188, 198
- kistorgel: 68, 129, 130, 133, 135, 147, 153, 155 (156R), 185
- tekenen orgelontwerpen in Microsoft-Office: 140
- tekeningen van kleine orgels: 159
- een regaal naar Dom Bedos: 160-162

- kopie van Bauer-regaal (Boston): 195
- de Harley Monographs (over restauratie): 166
- het huisorgel van Willem Taverne: 188, 191
- mensuren en maken van orgelpijpen
  - ontwerpen orgelmensuren: 52, 53-54, 58, 125, 137, 163
  - normmensuren en halftoon aanduidingen: 70
  - maken van metalen pijpen: 86-87, 96, 98, 122
  - pijpen van versterkt papier: 166
  - temperatuurregeling soldeerbout voor metalen pijpen: 160
  - maken van houten orgelpijpen: 7/8, 60, 65, 67, 74, 86, 88, 122, 133, 151
  - intoneren orgelpijpen: 62, 88-89, 142, 143
  - wanddiktes van orgelpijpen: 136
  - verkroppen van orgelpijpen: 184
  - stemsleuven voor houten orgelpijpen: 192
  - maken van intoneerlade: 59, 99
- klankonderzoek orgelpijpen: 137, 138
  - orgelpijpen met lage winddruk (25 mm): 138
  - alternatieve materialen orgelbouw: 127, 129
  - claviorganum: 155
- orgelregisters
  - het register flûte travers (dwarsfluit): 128, 158, 161, 163
  - holpijp 8': 45-46 (47-49R), 72, 104
  - maken van houten prestant 8': 80
  - nachtegaal-register: 72
  - maken van quintadeen 4': 101
  - roerquintadeen: 68
  - restauratie gedekt achtvoet: 116
  - maken van regaalpijpen: 102, 160, 181, 195
  - houten spitsfluit voor huisorgel: 154 (155R)
  - maken van een tremulant: 78
- bijzondere registers en klanken
  - bamboepijpen: 62, 116
  - cimbeler en angelus: 117
  - koekoeksklank (pijpen): 119
  - baspijpen-ocarina-principe: 121, 143
- klavieren, tracturen
  - maken/ontwerpen van klavier, toetstractuur, stoters: 54, 79, 95, 98, 132, 181, 190
  - registertractuur (elektrisch): 124
  - elektrische toetstractuur: 127
  - pedaalklavier voor kistorgel: 117
  - ventielen en ventielveren, pulpeten: 71, 95 (96R), 108, 126, 140
  - maken van een wellenbord: 124
  - zagen en bewerken klaviertoetsen: 82, 165, 169
  - toetsbeleg vernieuwen: 55
  - been als toetsbeleg: 170
  - een tweetoonspedaal: 156-157
- windvoorziening
  - artikelenoverzicht: 170
  - windlade (alternatief en traditioneel gebouwd): 97, 127, 128, 134, 171
  - windvoorziening, wind in orgelpijp: 59, 60-61 (63R), 74, 75, 76, 90, 92, 93, 94, 100-101, 121, 128, 134, 169, 171
  - orgelbalgen: 58, 106, 126, 156
  - windmachine zelf maken: 76, 143, 159
  - windmotor van Gert Bos: 187
  - geluidsisolatie windmachine: 159
  - reguleren winddruk bij kistorgels: 145, 169, 171
  - winddrukmeter: 174
- bijzondere orgels, werkplaatsen, excursies
  - het bureau-orgel van Hess: 61

- het Bjurum-orgelpositief: 64
- orgel Silberne Kapelle Innsbruck: 73
- het Gerritsz-orgel (Nicolaïkerk-Utrecht): 130, 150
- drie oude orgels in Noord-Italië en Zwitserland: 139
- orgels van Schnitger en Hints in het Oldambt: 182
- Monteverdi-orgel (Klop): 176
- een 19-toonsorgel (Keiaans): 34, 37
- restauratie Anneessens-orgel in Geraardsbergen (B), interview met Stefan Claessens: 157
- waterorgel van Kircher: 145
- Romeins waterorgel: 165
- Nationaal Orgelmuseum Elburg: 157
- twee orgelfirma's in Sachsen: 158
- Utopa-orgel: 169
- organetto naar Leonardo da Vinci: 166
- laarzenorgeltje: 178
- excursie AKH: 172
- orgelexcursie naar Wijk bij Duurstede: 175
- orgelpresentatie in Buren: 175
- huisorgeltje met midibesturing: 192

#### Kleine draaiorgels

- over de bouwgroep Kleine draaiorgels: 197
- historie kleine draaiorgels: 120
- bouwen van een draaiorgeltje: 32, 44, 45(R), 52, 77, 82, 120, 153-154
- toetsen voor een draaiorgel: 107
- maken van een balg voor draaiorgel: 183-185
- maken van ventielbalgjes: 113
- ventielwerking in pneumatisch draaiorgel: 118
- computergestuurd draaiorgel: 106
- het noteren van draaiorgelboeken: 59

#### Klavecimbel (spinetten, virginalen)

- over de bouwgroep Toets en Snaar: 197
- overzicht van Bouwbriefartikelen: 160
- zelf bouwen en ontwerpen: 45
- tekeningen van klavecimbels: 159
- bouwpakketten klavecimbels: 5, 61, 64, 186
- buigen van zijwanden, sierlijsten: 21, 58, 89, 103
- besnaring van klavecimbels en klavichorden: 7/8, 22, 25 (30R), 33-35 (36R), 117 (118R), 122, 174, 194
- maken van zeven, stempennen, dokjes, dempers: 30, 73, 125, 146, 188, 196
- plectra, kieltjes van vogelveren: 189, 190
- lijmen van klankbodems: 4
- intoneren van klavecimbels: 28, 190
- klavieren, toetsgeleiding: 29, 36, 65, 136, 146
- klavecimbelonderstel: 28
- restauratie klavecimbel naar Celestini: 157, 175
- bouwen van een klavecimbel naar Dulcken: 131, 133, 135, 138, 141, 145-146
- klavecimbel naar Grimaldi: 175, 178
- virginaal naar Dominicus Pisaurensis: 150-152, 154, 156
- klavecimbel naar Ruckers: 142; 180
- klavichord naar Specken: 198
- een virginaal naar Ruckers: 137
- een virginaal naar Joos Karest: 193
- muselaar naar Ruckers: 170
- restauratie Ruckers-muselaar: 167
- klavecimbel naar Hemsch: 186
- onderzoek klavecimbel Vincent Tibaut: 132
- interviews Titus Crijnen, Skowronek, Kalsbeek: 106, 116, 124
- ombouw klavecimbel-klavecitherium: 111

- klavecimbel met transpositieklavier: 143
- restauratie virginaal: 6
- reparatie klavecimbeltoetsen: 180
- klavecitherium (historie): 95 (96R, 99R)
- vuurwerkklavecimbel (Pyrotechnia): 194

#### Klavechorden - clavichorden

- clavichord: 58-59, 101, 130, 131, 132 -134, 136, 141, 174, 198
- reisclavichord van Stein: 74 -75, 88, 122, 129

#### Piano en pianoforte/fortepiano

- restauratie, historie: 87, 91, 105, 107
- snaren voor pianoforte: 36
- bouwhandleiding - ontwerp pianoforte: 49-52
- een fortepiano naar Walter: 165, 173
- tafelpiano: 172
- klankvorming in piano's: 44
- afronden (klaviertoetsen): 82
- toetsbeleg vernieuwen: 55
- opleiding pianotechnicus en -stemmer: 134

#### Blokfluiten, ocarina's

##### - historie en iconografie

- over de bouwgroep Houtblaasinstrumenten: 197
- historie fluitenbouw: 49-50, 59, 67, 72-73, 174
- catalogus Renaissance-blokfluiten (Wenen): 124
- historische technieken blokfluitbouw: 131, 172
- Franse flageolet: 12-13
- Bressan-blokfluiten: 135-137, 140
- Italiaanse barokblokfluiten: 159
- Dubbelblokfluiten: 177-178
- Harlan blokfluiten: 169
- iconografie blaasinstrumenten: 86
- blokfluitencollectie Frans Brüggen: 178
- interviews blokfluitbouw pioniers: 173

##### - theorie, onderzoek

- akoestische berekeningen, impedantie: 50, 161
- luchttrillingen in houtblaasinstrumenten: 44 (45R), 168
- omrekenen (scaling) van instrumenten: 51, 69, 73
- proporties in de fluitenbouw: 68
- klankkleur van blokfluiten: 114, 137, 182
- stemmingscorrecties bij blokfluiten: 168
- opmeten van houtblaasinstrumenten: 27, 46-48, 133, 134, 136
- scannen en fotograferen van instrumenten: 184
- meetgereedschappen voor boringen: 188

##### - technieken

- Kolberg: alternatieve bouwtechnieken: 40, 43 (44R), 46, 49-50 (51R)
- restauratie van houtblaasinstrumenten: 40-43
- kromme fluitdelen recht maken: 183
- draaitechnieken: 172, 182
- lange gaten boren: 17, 24-25, 120, 137, 163-164
- schuine toongaten boren: 171 (172R)
- ruimers maken: 30, 45, 57, 122, 127, 137-139, 142, 155, 170
- meethulpstukken kernspleet: 194
- kernspleettrekmachine: 194
- CNC-machine voor blaasinstrumenten: 199
- maken van een kernspleetvijl: 23, 28, 135
- maken van blokfluitblokken: 31
- chamfers (kernfasen): 158
- labium en labiumrand: 9, 15
- maken van een snavel: 189

- kleppen voor blaasinstrumenten: 22, 61, 63
- stemmen, intoneren, klankbeïnvloeding: 16-17, 19-21, 26, 37, 46, 64, 84, 110, 115, 134-136, 141, 153
- houtsoorten voor blokfluiten: 139
- ringen van kunstivoor: 160
- duimgatringetjes: 168
- beitsen met salpeterzuur: 179

- diverse blokfluiten, flageoletten, ocarina, kaval, panfluit
  - maken van eenvoudige blokfluitjes: 35, 107, 128, 157, 162
  - eenhandsblokfluit: 146
  - lokfluitjes: 193, 195-199
  - vierkante blokfluiten: 83, 89, 94, 96 (97R)
  - (vogel)flageolet: 197, 198
  - sopraninoblokfluiten (vroeg-barok): 123 (124R), 124
  - sopraninoblokfluit (Haka): 168
  - sixth flute - sextfluit: 189
  - sopranen met cilindrische boring: 14, 122, 125
  - sopraanblokfluiten van Terton en Haka: 63, 70
  - altblokfluit naar Bressan: 134-137, 142
  - altblokfluit van R.Wijne: 199
  - altblokfluit moderne stemming: 55, 153
  - altblokfluit in g (cilindrische boring): 180
  - renaissance (alt)blokfluiten: 174, 186
  - moderne altblokfluit (Tarasov): 121
  - hybride (vroeg-barokke) altblokfluit: 187
  - bouwen/repareren basblokfluit: 69, 127, 171
  - de blokfluiten van Fred Morgan: 117
  - dubbelblokfluiten: 177-178
  - wandelstokblokfluit (Eerens, Haka): 195
  - aspecten van bamboeblokfluiten: 132
  - zon- en maanblokfluiten: 155
  - Franse flageolet: 12-13
  - ocarina's: 121 (122R), 125, 126, 127, 128, 129, 157
  - ocarina-mondorgel: 150
  - Balkan-blokfluiten (fluer, frula): 130
  - kaval (mondstuk): 173
  - panfluitspeler Matthijs Koene (scheurijzer): 187

#### Traverso's, dwarsfluiten

- dwarsfluit- (traverso-)onderzoek: 131, 133, 151
- renaissance dwarsfluiten: 44 (45R), 147
- barokke pijpersfluit R.Wijne: 192
- Nova Zembla-fluit: 44, 45, 192
- Warder-fluit: 192
- bouwen v.e. barok-traverso: 78, 144-149, 163-165
- barokke piccolo dwarsfluit: (Wijne) 193
- piccolo in B (Potter): 194
- reparatie Rottenburgh-kopie: 190
- wisselstukken voor traverso's: 151, 165, 186
- ruimen van traverso's: 42 (44R)
- stemmen van een traverso: 32-33, 165
- traverso's van Stanesby-jr: 53, 165
- traverso R. Wijne (tekening, meetgegevens): 150
- traverso's van Francis Eerens: 196
- traverso van Kirst (tekening, meetgegevens): 166
- flauto d'amore (reparatie), 148 (bouw), 157
- vierkleppige traverso's: 103
- zevenkleppige fluit uit 1835: 184-185
- Schweizer Pfeif (piccolo-fluitje): 128, 129, 170
- Trommelfluit, Sandnerflöte, Fijfer: 170
- de Fi-fluit (eenvoudig dwarsfluitje van PVC): 157
- de Turkse Ney: 141-142

- dwarsfluiten van het Leerorkest-depot: 187

#### Rietblaasinstrumenten (van hobo's tot klarinetten en doedelzakken)

- overzicht van eerdere bouwbriefartikelen en informatie (boeken, tekeningen, microfiches) over rietinstrumenten in de docuimte: 155
- Nederlandse barokhobo's: 57, 169-170, 171, 181-182
- tekening/metingen hobo's Van Heerde: 181-182
- ruimen barokhobo: 182
- akoestiek barokhobo: 169
- vingergrepen voor de barokhobo: 155
- barokhobo van Moeck-Steinkopf: 167
- pommer: 176
- rieten (intoneren, meten), barokhoborieten: 21, 23, 143, 146, 155, 173, 177, 178
- rieten maken (gereedschap): 174, 178
- rieten van kunststof (kwarkpotjes) voor doedelzak: 43
- rieten van vlierhout: 124
- klarinet: 174
- mondstuk klarinet: 105, 121
- de bassethoorn: 157-158, 174
- fagotonderzoek: 168
- maken van een fagot-S: 106 (108R), 173
- rieten voor fagot en dulciaan: 178
- contrafagot (epoxyhars): 110-113
- Rauschpfeife: 114
- contrabasdulciaan: 123, 126
- contrafagot van polyester: 41
- contrafagot(barok): 178
- kromhoorn (diverse aspecten): 9, 13-15
- ranket (worstfagot): 150-151, 166-167
- een doedelzakpijpje uit Friesland: 136-137
- hobocollectie Han de Vries: 171
- Zampogna (Italiaanse doedelzak): 168
- de Armeense duduk: 130, 131, 147, 149
- de tarogato (taragot): 164, 167

#### Metallofonen, xylofonen, celesta

- algemeen: types en toepassingen: 77-78, 121
- historische staaf- en klokkenspelen: 181
- chromatische metallofoon: 100, 108, 119
- maken van een celestine: 117
- buiscarillon, buisklokkenspel: 119, 126, 141, 172
- beiaardstudieklavier: 152
- eenvoudig staafspel: 13

#### Tokkelinstrumenten (gitaar, luit, getokkelde volksmuziekinstrumenten, harp)

- ontwerpen, bouwen, restaureren
  - het bouwen en ontwerpen van luiten: 28, 31 (32R), 34, 42, 60, 150, 176
  - restauratie Hellmer-luit: 182
  - restauratie luit Harwood-Isaacs: 191
  - bouwen en historie van een citer (cither, cister, sister): 83, 85, 130, 171-175, 177, 179
  - tekeningen/literatuur m.b.t. tokkelinstrumenten: 157
  - meten en rekenen voor gitaarbouwers: 161
  - snaarbewegingen bij gitaren: 199
  - compensatie fretposities: 180
  - diverse types gitaren: 150
  - de flamencogitaar: 197

- gitaar: constructie, bovenbladbebalking: 97, 120, 162, 183, 196
- gitaren van Stradivari: 184
- 'Baby Ditson': 196
- Giiibson L1 archtop-gitaar: 192
- gitaar van gerecycled hout: 194
- balalaika: 179
- resonanstafel (voor citers ed.): 45 46(R) 47(R)
- speciale technieken en materialen
  - gitaar: berekenen en monteren van fretten: 66, 100, 104
  - stemmen van gitaren: 117
  - afstelling snaarhoogte luit, gitaar: 25, 121
  - zijwanden gitaar: 122, 136, 170
  - (maken van) welvingen van gitaarbladen: 146, 147, 151
  - carbonversterking van gitaren: 129
  - maken van bassnaren voor de luit: 67
  - maken van rozetten (luit etc.): 86, 145
  - knopen leggen in fretdraden: 14
  - gitaarne reset (reparatie): 180
- diverse types tokkelinstrumenten, traditionele gitaren, volksinstrumenten, (pre)historie
  - Noordse balk, hommel, vlier: 11, 42, 44, 151
  - banjer (fretloze banjo): 168
  - harpgitaar (Schrammelgitaar, Knutsen harpgitaar): 167
  - Indiase instrumenten (sitar, tanpura): 151-153
  - maken van kleine harp: 76, 176
  - over de Harp-E: 183, 184
  - klassieke gitaar (Antonio de Torres): 130
  - Keltische harp: 29 (bouw)
  - Regency harp: 178
  - Boheemse harp: 171
  - lier (Egyptisch en Germaans): 112, 133
  - cetra (cetera): 170
  - luiten uit Joegoslavië: 43, 130
  - mandola ('quiltra'): 28
  - maken van een mandoline: 84
  - psalterium en Hongaarse citer: 21, 123, 176
  - blikgitaar: 169
  - een 'Perzische ukulele': 149
  - vihuela: 158
- moderne tokkelinstrumenten
  - resonatorgitaar (bijv. Dobro): 148, 154-155
  - akoestische jazz-gitaar: 30-31
  - steelstring gitaar: beeldverhaal: 138, 141
- experimenteel, eenvoudige tokkelinstrumenten
  - de viola (Wim Somsen): 141
  - maken van windharp: 85, 101
  - de matzaar (Keiaanse gitaar): 63
- bouwers en collecties, historie
  - interview(s) Nico van der Waals: 62, 127
  - interview Francesco Leicher: 187
  - Spaanse gitaarbouw, bezoek Manuel Reyes: 128, 147
  - volksinstrumenten Balkan: 130
  - tokkelinstrumentencollectie Henny de Bruin: 140
  - interview Remco Busink: 132
  - gitaarwerkplaats Jan Zonjee: 149
  - interview gitaarbouwer Martin de Witte: 152
  - Museo de Arte Flamenco - Peña Juan Brea - in Málaga: 166

## Strijkinstrumenten

- ontwerpen, bouwen

- over de bouwgroep Strijkinstrumenten: 197
- overzicht van eerdere bouwbriefartikelen en informatie (boeken, tekeningen, microfiches) over strijkinstrumenten in de docuimte: 154
- overzicht artikelen en informatie over bouwen van eenvoudige strijkinstrumenten: 164
- vioolbouw als hobby (algemene inleiding): 51-53, 105, 151, 172-174, 197
- handleiding bouw viool naar Guarneri (Taverne): 172-177
- vedelbouw (handleiding Wim Kok): 163-169
- vedel (naar Memling): 176
- vedels van de Mary Rose (1545): 185
- restauratie knievedel: 196-197
- het maken van een (heel) eenvoudige viool: 134
- gebruik van afbeeldingen (Strad-posters): 123, 173-174
- digital Amati (ontwerpen van mallen en vormen met de computer): 168
- antieke seriebpuw van violen: 193
- opmeten van een viool: 171
- vioolonderhoud, kleine reparaties: 180
- reparatie 1/16 viool: 190
- 50 halve violen voor het Leerorkest, het bouwen van kleine violen (1/2, 1/4, 1/8): 192, 197
- Knurl (experimentele cello): 191
- technieken
  - buigijzer voor zijkant viool: 56
  - mallen en klosjes: 167
  - zelfgemaakte gereedschappen vioolbouw: 138, 151, 161
  - maken van staartstuk en toets: 60
  - gebruik laser bij inpassen hals: 194
  - afbouwen van andermans strijkinstrumenten: 184
  - het knopen van bündes (fretten): 167
  - lichtkast (diktebepaling bladen): 85
  - vioolschaafjes, randinleggereedschap, schraapstaal: 12, 32, 154, 157
  - constructie F-gaten: 121
  - (plaatsing van de) kam: 129, 168
  - lakken: 4, 46, 64 (65R), 98, 160
  - lijmexperimenten: 93
  - reparatie bovenblad gamba: 144
  - ombouw cello tot gamba: 56
  - (voor)frezen van cellodek: 99
  - welvingen van bovenbladen: 120
  - stapelzetter: 102
  - klankhoutbeoordeling: 132
- instrumenten
  - diverse violen naar Stradivari, Guarneri, etc: 148, 150
  - kopie naar Stainer: 171-174
  - renaissance-violen: 130
  - Stroh-viool, trompetviolet: 155, 169, 190
  - Hardanger-viool: 167
  - viola da gamba, pardessus de viole (versch. aspecten): 16-18, 41-42, 70, 141-142/144, 168
  - gamba van Pieter Rombouts: 190
  - de viola d'amore: 156-157
  - cello naar Stradivarius: 199
  - cello van perenhout: 160
  - violoncello piccolo naar Amati: 167
  - maken van een barokcello: 129, 167
  - afbouwen cello: 185, 187
  - maken van een (simpele) contrabas: 81, 85, 108
  - restauratie contrabas: 179
  - Nyckelharpa: 144-146

- de lyra: 41
- diversen, interviews
  - styropor, EPS voor strijkinstrumenten: 159, 195
  - snaren voor strijkinstrumenten: 80, 93, 139
  - strijkstokken (en beharing, harsen): 29, 56, 59, 62-63, 80, 93, 126, 153
  - wolftonen bij strijkinstrumenten: 68
  - resonantieprofielen van violen: 129
  - quest for tonewood (klankhout): 183, 194
  - interview vioolmaker Kees Roos: 129
  - interview vioolmaker Kees Kleistra: 151, 189
  - interview vioolmaker Tim Duerinck: 159
  - reportage: de erfenis van vioolbouwer Piet Groos: 160
  - bezoek werkplaats John Roy: 163
  - schoonmaken viool: 171
  - trade secrets - bedrijfsgeheimen vioolbouw (boek): 139
  - demonstratie cellobouw: 140
  - bezoek vioolbouwcurus: 188
  - interview Hubert de Launay: 195

#### Accordeons, harmoniums (+ tongeninstrumenten)

- accordeon - trekharmonica: 110, 111
- maken van een voetbas: 98
- reparatie van een harmonium: 11, 19 -21, 54-57
- 3D printen van ventielen: 158

#### Overige instrumenten ( koper, percussie, uitheems, volksinstrumenten, middeleeuws en archeologie, experimenteel)

- bouwen van een baroktrompet: 20, 24-25, 176, 198
- trompet in viool: 190
- renaissance-trombone: 41, 132-134, 176, 176
- archeologisch onderzoek (ook replica's): 159, 165-166
- midwinterhoorn, alphoorn, Vogelhorn: 34, 118, 171, 190
- corno da tirarsi: 178
- vuvuzela (Afrikaanse hoorn): 134
- Trumscheit (nonnentrompet, tromba marina): 109, 133, 176
- mondharp (historie en maken): 106-107, 115, 118
- Platerspiel: 7/8
- draailier: 11, 16, 18 (21R), 22, 33-36, 38, 60, 156
- trommel, slaginstrumenten (steeldrum, klankschaal, gong): 38, 89, 91, 156
- dizkokle: 191
- gudok: 191
- het symphonium van Wheatstone: 161
- triangel: 130
- blast horn (membrano reed instrument): 154
- experimentele orkestinstrumenten: 159
- marimba, flaschenspiel (kunststof): 193

#### Algemene technieken, restaureren en conserveren

- gereedschappen: maken, onderhoud, slijpen
  - webshop voor gebruikte gereedschappen: 199
  - slijpen, wetten en schuren van gereedschappen: 43, 91, 129, 135, 175, 176
  - freesjes voor duimgatringetjes: 168
  - zelfgemaakte gereedschappen vioolbouw: 138
  - oude gereedschappen/technieken: 143, 146
  - zelf profielschaven maken: 14, 181
  - armelui's vandiktebank: 69 (72R), 99, 147, 170

- hulpstuk bandschuurmachine: 102
- decoupeerzaaghulpstuk: 133
- Japanse zagen: 105
- metaalbewerking
  - over metalen: 76-77, 85-87
  - solderen: 132
  - het werken met messing: 140
  - lood smelten: 66, 138
  - (werken met) de metaaldraaibank: 119, 122, 127, 139-139, 141, 142
  - tappen van schroefdraden: 183
  - ruimerstaat: 195
- hout en houtbewerking
  - over (klank)hout: 83-84, 125, 128, 135, 194
  - drogen en wateren van hout: 129
  - vervangers voor tropisch hardhout: 166, 168, 185, 194
  - 'black wood TEK': 170
  - luchtvochtigheid en instrumenten: 59, 65, 140
  - hout drogen in magnetron: 30
  - over kunststof (ook kunstivoor): 88-89, 137, 160, 196 (Elforyn)
  - zwaluwstaartverdingen met frees: 105
  - klavier zagen (hulpmiddel): 169
  - buigen van hout: 3 (116H), 127
  - polijsten en vernissen van hout: 4, 26
  - beitsen met salpeterzuur: 160, 179
  - schaven van hout, maken van schaven: 7/8, 39
  - schaven van dun hout: 170
  - werken met schraapstaal: 181
  - sierlatjes frezen: 129
  - houten schroefdraden: 70, 186
  - maken van getorste poten: 134
  - de houtdraaibank, houtdraaien: 41, 132, 162-164, 172, 176, 183
  - kunst- of sierdraaibank: 196
  - houtafzuiging in de werkplaats: 156
  - terminologie draaiwerk: 89
  - eenvoudige draaibank (met boormachine): 87, 88
  - werken met warme lijm: 44
  - bezoek houtinstituut SHR in Wageningen: 159
  - bezoek houtwerkplaats Woerdsche Knoest: 162
  - leverancier gitaarhout: 170
- houtbewerking en -afwerking (vernissen, lakken, versieren), (kunst)ivoor, conserveren en restaureren
  - houtlijmen (historisch): 174
  - historisch buxushout: 193
  - poets- en polijstmiddelen: 144
  - over terpentijn: 46
  - vergulden: 87
  - beletteren (opschriften maken): 57 (58R), 65-66
  - maken van intarsia (inlegwerk): 118-119, 139
  - beitsen met salpeterzuur of ijzernitraat: 160
  - beitsen met thee en azijn: 181
  - conserveren houten instrumenten: 186
- ivoor en kunstivoor, kunststoffen, alternatieve materialen 3D-printen
  - ivoor en ivoorvervangers: 160, 183
  - zelf maken kunstivoor: 160
  - werken met kunstivoor: 160
  - instrumenten van plastic afval: 193
  - 3D-printen van een ranket (worstfagot): 166
  - 3D-printen in industrie: 168

#### Metten en tekenen

- houtdiktemeter (inductief): 44
- opmeten van houtblaasinstrumenten: 27, 46-48,

133, 134, 136, 193

- rekenen met poolcoördinaten: 157
- CT-scannen van muziekinstrumenten: 158
- (computers en) het maken van tekeningen: 80-82, 124, 125, 126, 132, 139, 140-141
- tekenen orgelontwerpen in Microsoft-Office: 140

#### Muziekinstrumentencollecties, bibliotheken, historie, iconografie, festivals

- Geschiedenis Bouwerskontakt: 197
- Nederlandse instrumentencollecties: 128
- Rijksmuseum Amsterdam: 156
- Klok & Peel Museum Asten (Nationaal Beiaardmuseum): 148
- Collectie Ton Stolk (Vlaardingen): 138
- Museum Vleeshuis Antwerpen: 131, 143, 176
- Snijders&Rockoxhuis (Antwerpen): 176
- Collectie Kessels (Muzima-Tilburg): 135, 140
- Restauratieatelier Utrecht: 136
- MAS (Museum aan de Schelde, Antwerpen): 143
- St. Carolus Borromeuskerk (Antwerpen): 176
- MIM (muziekinstrumentenmuseum) Brussel: 146
- lijst van tekeningen MIM: 190
- Musée de la Musique Mécanique - Les Ges (Fr.): 138
- Muziekinstrumentenmuseum Berlijn: 143
- Germanisches Nationalmuseum Neurenberg: 158
- Bachhaus Eisenach en Kloster Michaelstein Blankenburg: 159
- Muziekinstrumentencollecties in Bologna: 154
- Klingendes Museum Bern: 190
- Muziekinstituut Michaelstein (publicaties): 124
- Sammlung Jehle (digitale catalogus): 167
- Muziekbibliotheek Letterenfaculteit Univ. Utrecht: 139
- de muziekinstrumenten van Leonardo da Vinci: 149, 166
- 25-jaar NMF: Nationaal Muziekinstrumentenfonds: 149
- Leerorkest (algemeen): 191, 192
- Festival Ambacht in Beeld: 191
- CimCim: 191
- de nieuwe Stradivarius, tv-serie over het bouwen van verschillende soorten muziekinstrumenten: 166
- muzikaal behangselstuk, gebr. van Nijmegen: 152
- archeologie-instrumenten: 163, 165
- 's-Hertogenbosch: houtsnijwerk op orgel in St. Jan: 165
- Vereniging Mentoren Klinkend Erfgoed: 165
- Muziekinstrumentenmuseum Bazel: 144
- Collectie Burri (Bern): 167
- Casa Museo del Timple (Lanzarote): 149
- Museo de Arte Flamenco - Peña Juan Brea - in Málaga: 166
- Museo del Violino in Cremona: 152
- Burg Sternberg - collectie Harlan (D): 169
- Muziekinstrumenten in inboedelverveilingen: 180
- muziekinstrumenten schilderijen Vermeer: 189
- Sammlung Günter Hett: 192, 195

#### Opleidingen

- opleiding HM-college (pianotechnicus en -stemmer, instrumentenbouwer): 134
- ILSA; lutherieschool Antwerpen: 142
- KASK Hogeschool Gent: 194
- vioolbouwopleiding Newark: 130

#### Akoestiek, stemmingen, klankanalyse

- stemmingen (temperaturen): 51, 56-57, 112, 113, 155
- akoestiek blaasinstrumenten: 168
- de 'Divine 9 stemming': 157
- (on)zuiverheid, oorproblemen: 146-147
- formanten (klankvorming), akoestiek: 45, 52
- elektronische stemapparaten: 71, 158
- klankkaatsers: 139
- snaaranalyse violen: 139
- impedantie bij blaasinstrumenten: 161

#### Diversen

- maken van een muziekstandaard: 66, 79
- maken van vioolbladhouder: 99
- (alt)vioolkist: 101
- maken van kist voor een c-klarinet: 184
- transportkarretje voor klavecimbel: 199
- ademhaling: 155
- gebruik hoofdbandloep: 139
- overgevoeligheid voor hout: 117
- danspoppetjes bij de Langeleik: 151
- computers en muziek: 51, 53, 64, 69, 71
- eenvoudige instrumenten maken voor kinderen (triangel, klokkenspel, rasphoutjes, rinkelstok, harpje, blikgitaar): 169
- Jubileum 50 jr Bouwerskontakt: 198

#### Webinars

- dwarsfluitonderhoud: 181
- klavecimbels - onderhoud/afstellen: 181
- rieten voor moderne hobo: 181
- vioolonderhoud: 180